

STRATEGIA INDUSTRIEI MINIERE pentru perioada 2004 - 2010

I. Principalele obiective ale strategiei sectorului minier

1. Abordarea activității în industria minieră pe baze comerciale, care vizează:

- valorificarea produselor miniere în condițiile pieței libere, la concurență cu orice alți furnizori interni sau externi;
- reconsiderarea perimetrelor de exploatare, în vederea concentrării extracției pe zonele cele mai productive;
- realizarea producției miniere la costuri competitive;
- optimizarea numărului de personal și a salarizării acestuia, astfel încât exploatările să funcționeze eficient;
- modernizarea, reabilitarea și re tehnologizarea minelor viabile și cu condiții de viabilizare, astfel încât să faciliteze transferul licențelor de exploatare către operatori privați.

2. Reducerea implicării directe a Guvernului prin atragerea treptată de investiții din sectorul privat, având în vedere:

- restructurarea capacităților de producție și îmbunătățirea performanțelor tehnologice, oprirea activității și închiderea minelor neviabile;
- diminuarea treptată a subvențiilor până la eliminarea acestora în anul 2007 în sectorul minereuri și lignit;
- acordarea de subvenții sectorului de huilă, în condițiile stabilite prin Directiva 1407/23.07.2002/C.E.;
- eliminarea subvențiilor pentru protecția socială a personalului angajat în industria minieră până în anul 2007;
- privatizarea minelor viabile sau cu condiții de viabilizare pentru asigurarea surselor de finanțare necesare dezvoltării și modernizării acestora;
- dezvoltarea parteneriatului stat-privat;
- promovarea unui management orientat către piață și eficiență economică.

3. Desfășurarea activităților miniere în condiții de protecție a mediului, care urmărește:

- inventarierea distrugerilor de mediu produse de activitatea minieră în perioada anterioară acordării licenței de exploatare, în vederea asumării de către Guvern a responsabilităților ce decurg din aceasta, până la momentul acordării concesiunii;
- evaluarea impactului potențial produs asupra mediului de către activitatea din sectorul minier, în vederea stabilirii obligațiilor ce revin operatorilor minieri cu capital de stat și titularilor de licență privați;
- elaborarea manualului de protecție a mediului în industria minieră, în vederea asigurării cadrului care să dea certitudinea promovării unui management de mediu la standarde europene;

- elaborarea și promovarea manualului de închidere a minelor pentru sectorul privat, în vederea asigurării cadrului care să garanteze responsabilitatea titularilor de licență privați față de mediu și sociale ce le revin în procesul de închidere a minelor.
- perfecționarea și completarea cadrului instituțional și de reglementări, care să asigure monitorizarea îndeplinirii responsabilităților ce revin titularilor de licență în domeniul mediului și față de societate.

4. Atenuarea problemelor sociale determinate de închiderea minelor neeconomice și revitalizarea economiei din regiunile miniere afectate, având în vedere:

- promovarea dialogului individual și colectiv pentru informarea angajaților cu privire la situația și perspectiva unității în care lucrează;
- consultarea personalului afectat asupra celor mai potrivite forme de protecție socială ce urmează a fi adoptate;
- promovarea unor forme de instruire pentru personalul angajat în vederea măririi șanselor acestuia pe piața muncii;
- derularea de programe pentru lucrări comunitare, având ca scop ocuparea temporară a persoanelor disponibilizate;
- protecția socială a persoanelor disponibilizate cu șanse minime în găsirea unui loc de muncă;
- reutilizarea spațiilor și activelor devenite disponibile prin includerea minelor.

5. Priorități ale strategiei

Situația socială creată în regiunile miniere, pe de o parte de disponibilizările masive din perioada 1997-1999, iar pe de altă parte de lipsa unor sectoare complementare alternative activității miniere, necesită aplicarea unui management corespunzător acesteia.

Situația economico-financiară a companiilor/societăților miniere proprietate de stat a continuat să se degradeze, să înregistreze pierderi peste nivelul subvențiilor, arierate la furnizorul de energie electrică, obligații neachitate la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat de stat, bugetele locale și bugetele fondurilor speciale.

Managementul economic și financiar deficitar a condus la: (i) condiții de siguranță și sănătate necorespunzătoare; (ii) controlul deficitar al producției la nivelul abatajelor; (iii) practici de exploatare ineficiente, care conduc la productivitate scăzută; (iv) exces de personal și în special folosirea ineficientă a personalului, ca personal neproductiv și la suprafața minei; (v) slabă motivare a personalului; (vi) rezistență în fața schimbării; (vii) lipsa viziunii de perspectivă a conducerii.

Acțiunile prezentate detaliat în strategie sunt orientate pe termen scurt, mediu și lung și, în funcție de priorități, au fost selectate în baza următorilor factori:

- necesitatea de restructurare a capacităților de producție și economico-financiare ale companiei;
- eliminarea pierderilor financiare și reducerea gradului subvențiilor, până la eliminarea acestora;
- potențial pentru crearea rapidă de locuri de muncă;
- posibilitatea atragerii de fonduri pentru aceste acțiuni;
- capacitatea locală existentă pentru implementare eficientă;
- viteza cu care se vor implementa acțiunile.

6. Condiționalități în procesul de implementare a strategiei

Există o intercondiționalitate fundamentală între strategia națională pentru dezvoltarea sectorului minier, strategia energetică și strategia de **dezvoltare regională a zonelor miniere** afectate de restructurare, deoarece:

- energia electrică produsă în termocentralele care folosesc cărbune va reprezenta în perspectiva anilor 2003-2020 circa 33-35% din totalul energiei electrice produse în România, acesta fapt fiind determinat în principal de necesitatea menținerii unei surse de purtători primari de energie la îndemâna Guvernului, de politica de modernizare a centralelor consumatoare de cărbune promovată de Ministerul Economiei și Comerțului;
- resursele financiare din ce în ce mai limitate ale bugetului de stat pentru susținerea unor activități miniere nerentabile;
- un număr de 155 localități din regiunile miniere depind în proporție mai mare de 50% de veniturile asigurate din activitatea minieră desfășurată pe aria geografică a acestora;
- afectează direct situația socială și materială a 68.000 persoane angajate în activitatea minieră, precum și indirect a peste 150.000 persoane din ramuri de activitate conexe și colaterale;
- influențează negativ situația socială a peste 50.000 de tineri din zonele miniere afectate, urmare a influenței nefavorabile produse asupra economiilor regiunilor respective.

Implementarea în corelare a programelor preconizate pentru realizarea reformei în sectorul minier, punerea industriei miniere pe baze comerciale, privatizarea unităților viabile și cu condiții de viabilizare, reconstrucția economică și socială a regiunilor miniere afectate și protecția socială a personalului afectat sunt condiționate de asigurarea cadrului de reglementare adecvat, a surselor de finanțare și a instituțiilor responsabile cu implementarea strategiei.

Elaborarea și promovarea până la finalul anului 2004 a unei reglementări care să asigure cadrul pentru adaptarea sectorului minier la funcționarea în condițiile economiei de piață și a drepturilor și obligațiilor comunităților miniere constituie una dintre condițiile prioritare ale procesului de implementare.

II. Politici, instrumente și resurse necesare pentru realizarea principalelor obiective ale strategiei sectorului minier

Pentru ca Guvernul să își aducă la îndeplinire această misiune, este necesară adoptarea unor politici care să îi permită să intervină prin măsuri legislative și de reglementare și prin alocare de fonduri orientate, cu precădere, către finanțarea acțiunilor pentru implementarea acestora.

1. Politici privind reconsiderarea structurilor instituționale și a capacităților existente în sectorul minier

Performanțele economice ale industriei miniere din România arată că activitatea operatorilor din minerit în domeniul cărbunelui brun, huilei și minereurilor neferoase este neeconomică, fapt pentru care trebuie reconsiderate capacitățile existente în sensul opririi activității și închiderii minelor neviabile și concentrării efortului financiar pentru modernizarea minelor cu perspectivă de a deveni viabile și cu funcționare fără pierderi

Măsura 1: Reducerea graduală a rolului statului prin eliminarea implicării în activitățile neminiere și de explorare și exploatare

Reducerea rolului statului în industria minieră presupune înlocuirea treptată a atribuțiilor acestuia de administrare și finanțare cu cele de reglementare, control și beneficiar de taxe și redevențe, prin:

- eliminarea, până în anul 2006, a finanțării din bugetul de stat a lucrărilor de explorare geologică, urmând ca riscul explorării să fie asumat de către titularii licențelor de explorare;
- finanțarea de către stat numai a «Programului Național de Cercetare Geologică» (prospecțiuni) pentru asigurarea informațiilor geologice structurale;
- sistarea alocării fondurilor de investiții și a lucrărilor de pregătire la cele mai neprofitabile mine;
- promovarea documentației pentru aprobarea închiderii însoțită de «programul de protecție socială a personalului»;
- oferirea pentru privatizare a carierelor de cupru și a celor mai bune mine subterane;
- oferirea spre privatizare a tuturor minelor ce urmează a fi închise, dacă au șanse de reabilitare.

Măsura 2: Revizuirea cadrului de legi și reglementări în vederea perfecționării acestuia

Promovarea Strategiei Industrii Miniere, precum și implementarea acesteia impune adoptarea unui set de reglementări de natură legislativă și organizatorică, având ca obiective principale:

- adaptarea activității din industria minieră la economia de piață, a drepturilor și obligațiilor comunităților miniere, care nu abordează în mod unitar următoarele aspecte:
 - aprobarea metodologiilor pentru restructurarea financiară, restructurarea personalului și privatizarea operatorilor minieri organizați ca societăți comerciale;
 - aprobarea programelor de restructurare pentru fiecare companie/societate, elaborate în baza reglementărilor privind adaptarea industriei miniere la economia de piață, a drepturilor și obligațiilor comunităților miniere;
 - numirea membrilor comisiei interministeriale abilitate în baza Hotărârii de Guvern pentru aprobarea strategiei;
 - crearea cadrului instituțional care să asigure implementarea strategiei;
 - gestionarea deșeurilor miniere conform angajamentelor asumate prin Documentul de poziție al României privind aderarea la Uniunea Europeană, Capitolul 22 - Protecția Mediului;
- ratificarea unui nou Acord de împrumut pentru finanțarea programului de restructurare.

Măsura 3: Întărirea capacității administrative a instituțiilor publice implicate în monitorizarea strategiei, politicilor și acțiunilor de restructurare a sectorului

Instituțiile publice implicate în prezent în administrarea și monitorizarea activităților miniere nu dispun încă de suficientă experiență corespunzătoare rezolvării problemelor pe care le generează industria minieră în prezent și în viitorul apropiat și au experiență limitată în relația cu sectorul privat care, în concepția strategiei, trebuie să devină factorul cel mai important în reabilitarea și modernizarea industriei miniere.

În acest sens, sunt necesare:

- reconsiderarea personalului existent;
- asigurarea personalului calificat, cunoscător al problemelor din sector;
- instruirea personalului angajat în aceste instituții, corespunzător procedurilor și exigențelor impuse de aderarea României la Uniunea Europeană;
- instituționalizarea unui sistem de informare și comunicare cu celelalte instituții publice implicate în procesul de reformă al industriei miniere;
- finanțarea și optimizarea achiziției de echipamente, a dotărilor corespunzătoare și a logisticii necesare punerii în funcțiune a acestora.

2. Politici privind eliminarea pierderilor financiare în sectorul minier

Performanțele industriei miniere din România arată următoarele:

- activitatea operatorilor minieri cu capital de stat din sectorul huilei, al cărbunelui brun și al mineralelor este neeconomică, statul fiind obligat să aloce importante resurse financiare pentru subvenționarea operațiunilor de exploatare a lucrărilor de investiții, precum și pentru transferuri sociale;

- operatorii minieri cu capital de stat înregistrează un volum mare de pierderi din activitatea de exploatare, care pot ajunge până la de două ori suma alocată pentru subvenții.

Aceasta impune luarea de măsuri care să conducă la reducerea treptată a pierderilor, inclusiv a subvențiilor, până la eliminare.

Măsura 1: Restructurarea capacităților de producție și îmbunătățirea performanțelor tehnologice

Guvernul va trece la restructurarea capacităților de producție, ritmul și măsurile adoptate fiind stabilite prin luarea în considerare a următorilor factori:

- eliminarea subvențiilor pentru sectoarele de minereuri și cărbune brun începând cu anul 2007;
- directiva 1.407/2002/C.E. permite țărilor membre ca exploatarea huilei energetice să fie subvenționată până în anul 2010;

- reconsiderarea normei de subvenționare pentru huilă de la tonă brută la kcalorie;

- diminuarea treptată a pierderilor de exploatare și apoi a subvenției, prin reabilitarea tehnică și tehnologică a minelor din structura CNH;

- reconsiderarea normei de subvenționare la minele aurifere, prin trecerea de la metal în concentrat la metal valorificat;

- reconsiderarea perimetrelor de exploatare, în vederea concentrării activității în zonele cele mai productive și dirijarea, începând cu anul 2003, a alocațiilor bugetare de capital (fonduri pentru investiții) numai către zonele cu șanse de reabilitare și/sau de privatizare;

- corelarea prețului huilei energetice negociat la paritatea celui de import, respectiv 65 dolari SUA/tonă, corectat cu raportul de calitate (puterea calorifică a cărbunelui importat, de 6000 kcal/kg, raportat la puterea calorifică a huilei din Valea Jiului, de 3800 kcal/kg);

- dispersia efortului social determinat de restructurarea capacităților pe o perioadă de timp dată, astfel încât efectele produse să fie cât mai suportabile pentru personalul afectat.

Pentru îmbunătățirea performanțelor tehnologice, se va acționa prin:

- redistribuirea subvențiilor de la minele care se închid spre minele rămase în funcțiune, asigurând pentru acestea posibilitatea de a-și achita toți furnizorii, inclusiv pentru energia electrică consumată;

- menținerea la un nivel constant, în perioada 2004 - 2006, a volumului alocațiilor de la buget pentru activitatea de producție, alocații de capital și transferuri sociale corespunzător nivelului realizat în anul 2003, reactualizat;

- responsabilizarea acționarului în elaborarea și aprobarea programelor de reformă, în scopul folosirii cu eficiență a resurselor financiare alocate prin buget, asigurând în acest fel pregătirea privatizării operatorilor minieri;

- alocarea de resurse financiare conform schemei prezentate anterior se va face numai pe bază de programe de reformă elaborate pentru fiecare unitate beneficiară;

- implementarea măsurilor din programele de reformă și din planurile de acțiuni pentru privatizare, așa cum vor fi aprobate prin acestea;

- acordarea de stimulente pentru încurajarea creării de societăți cu capital mixt și de parteneriate public-private pentru operarea carierelor de minereuri neferoase, ca mijloc de reducere ulterioară a costurilor de producție și de susținere cu investiții a dezvoltării acestora, în baza unor programe de dezvoltare aprobate prin lege;

- elaborarea unui program de reformă pentru sectorul exploatării uraniului, corelat cu obiectivele «Programului Energetic Nuclear» și cu constrângerile de pe piața externă privind prețul și cheltuielile adiționale pentru achiziționarea combustibilului nuclear, în funcție de care se vor stabili capacitățile care rămân în funcțiune și costurile necesare modernizării și reabilitării instalațiilor existente, precum și sursele de finanțare ale acestora;

- organizarea de societăți comerciale având drept unic acționar compania/societatea minieră pentru execuția de lucrări de investiții în subteran, de pregătire, întreținere, montaj echipamente, manipulare a cărbunelui în incinte și încărcare în vagoane, transport cale ferată uzinală, gospodărire și administrare grupuri sociale, activitatea de preparare, executarea de lucrări de întreținere echipamente și utilaje în cariere, evacuare de ape în carieră;

- asocierea în participațiune a societăților comerciale având drept unic acționar companiile/societățile miniere, organizate pentru execuția de lucrări de prestații, cu societăți private specializate, pentru atragerea urgentă în sector a unui surplus de resurse financiare furnizate de capitalul privat.

Măsura 2: Închiderea minelor neviabile

Procesul de închidere a minelor derulat până în prezent a avut ca obiectiv executarea de lucrări la minele oprite încă din anii 1997-1998, urmare a disponibilizărilor masive din anii respectivi.

Specifică procesului de închidere ce se va derula în perioada de operare a prezentei strategii, este începerea execuției cu prioritate a lucrărilor de închidere, precum și a celor de refacere a mediului, imediat după oprirea activității minelor cuprinse în acest program.

Experiența de până acum a demonstrat că lucrările de conservare a minelor, în perioada de la aprobarea hotărârii de Guvern pentru închidere și conservare și punerea acestora la dispoziția contractorilor care execută lucrările de închidere, au necesitat cheltuieli de circa 600 miliarde lei, în timp ce pentru închiderea propriu-zisă a minelor s-au cheltuit 800 miliarde lei.

Se vor adopta reglementări care să asigure structurile responsabile cu executarea, încă din faza de conservare, a unor lucrări de închidere la minele subterane, reducând astfel costurile însumate pentru conservarea și închiderea acestora.

Planificarea și executarea lucrărilor de închidere a minelor se va face cu respectarea următoarelor reguli:

- antrenarea comunității în procesul de închidere, prin acțiuni de informare și consultare colectivă și individuală cu privire la toate aspectele legate de proiect;

- angajarea forței de muncă locale, de regulă, din rândul persoanelor disponibilizate sau care urmează să fie disponibilizate;

- punerea la dispoziția comunităților a terenurilor refăcute, a spațiilor și utilităților cerute de acestea, în vederea dezvoltării de afaceri după decontaminarea acestora și evacuarea deșeurilor din jurul acestora;

- stimularea altor activități economice din zona de execuție a lucrărilor;

- utilizarea experienței rezultate din "Proiectul pilot pentru închiderea minelor și atenuarea impactului social" finanțat de Banca Mondială.

Măsura 3: Restructurarea financiară a companiilor/societăților miniere

Situația financiară a companiilor miniere impune adoptarea unor măsuri de restructurare, constând în:

- separarea din companiile/societățile miniere a minelor neprofitabile și organizarea acestora ca societăți comerciale purtătoare a datoriilor istorice;

- lichidarea juridică a operatorilor minieri organizați în societăți comerciale pentru ale căror mine a fost aprobată decizia de includere;

- compensarea anuală, în exercițiile financiare 2003-2006, a pierderilor înregistrate de minele rămase în funcțiune, la care veniturile nu acoperă cheltuielile, situație recunoscută încă din etapa de pregătire a bugetelor anuale ale companiilor/societăților miniere;

- controlul creșterilor salariale și a condițiilor de acordare a altor drepturi de personal, în cazul minelor la care veniturile nu acoperă cheltuielile, în vederea asigurării necesarului de resurse pentru materiale;
- promovarea reglementărilor pentru asigurarea valorificării în condiții de piață a stocurilor de produse greu vandabile.

Măsura 4: Utilizarea activelor (clădiri, lucrări miniere, utilități, suprafețe de teren) devenite disponibile în scopul susținerii reconstrucției economice a regiunilor afectate

Activele aparținând minelor pentru care fost aprobată prin hotărâre de Guvern decizia de închidere vor fi folosite, cu prioritate, în scopul creării de noi afaceri, care să sprijine reconstrucția economică a regiunii și care să ofere noi locuri de muncă destinate persoanelor disponibilizate.

Experiența de până în prezent dovedește că o serie de active provenind de la minele care s-au închis, așa cum sunt Lonea Pilier, Măgureni Tufeni, Rodna, Cuzap, Burloaia, Bodos, Racos, Petrila Sud, Câmpu lui Neag, au fost bine valorificate, fiind vândute întreprinzătorilor care au inițiat sau dezvoltat diverse afaceri.

Prin «Proiectul pilot pentru închiderea minelor și atenuarea impactului social», sunt asigurate resursele financiare pentru amenajarea a 12 clădiri din incintele minelor închise, care urmează a fi transformate în spații de lucru ce vor fi puse la dispoziția întreprinzătorilor care doresc să-și înființeze afaceri noi sau să le extindă pe cele existente, pentru o perioadă de 24 luni.

Punerea în practică a programelor de reformă pentru companiile/societățile miniere vor genera spații disponibile în incintele minelor închise, pentru care se va proceda la:

- inventarierea activelor care ar putea avea și altă utilizare decât pentru activități miniere;
- consultarea personalului unității privind interesul acestuia pentru valorificarea activelor respective;
- consultarea comunității locale privind interesul pentru folosirea activelor devenite disponibile;
- selectarea spațiilor, în vederea înființării și organizării a 17 miniparcuri industriale în incintele minelor devenite disponibile, în urma închiderii, în zonele Motru, Berbești, Dragotești, Vulcan, Lupeni, Livezeni, Anina, Borșa, Suior, Brad, Ghelesi, Filipeștii de Pădure, Bălan, Zlatna, Baia de Arieș și Moldova Nouă, pentru care finanțarea va fi asigurată în parteneriat public - privat;
- punerea celorlalte spații la dispoziția autorităților locale pentru înființarea de întreprinderi comunitare.

3. Politici privind reconstrucția și securitatea mediului

Deși există un cadru de reglementări care se adresează instituțiilor de resort, operatorilor miniere cu capital de stat, titulari de licență, totuși acestora le lipsește capacitatea de monitorizare și executare a lucrărilor de refacere a mediului, în mod corespunzător.

Măsura 1: Continuarea exploatarei resurselor minerale solide în condiții de protecție a mediului la standarde internaționale

A fost elaborat «Manualul de management de mediu în sectorul minier», care oferă un ghid pentru abordarea problemelor de mediu în industria minieră, pe baza experienței internaționale.

În spiritul «Manualului de management de mediu în sectorul minier», exploatarea resurselor miniere în condițiile de protecție a mediului impune:

- recunoașterea managementului de mediu ca o prioritate, elaborarea și implementarea «sistemului de management de mediu»;
- asumarea responsabilităților în probleme de mediu, până la cel mai înalt nivel;
- adoptarea celor mai bune metode pentru minimizarea degradării mediului;
- aplicarea analizelor de risc și a managementului de risc în proiectarea și realizarea exploatarei;
- asigurarea fondurilor pentru îmbunătățirea performanțelor lucrărilor în curs de desfășurare în sectorul minier;

- eliminarea procedurilor și a reglementărilor care acționează ca obstacole în calea comerțului și liberei inițiative, având ca motivație măsurile de protecție a mediului.

Măsura 2: Refacerea mediului afectat de exploatarea miniere

Această măsură va avea în vedere:

- inventarierea degradărilor de mediu produse de către companiile/societățile miniere cu capital de stat, înainte de acordarea licențelor de exploatare, rezultat direct al activității miniere, cât și a celor cu influență asupra zonelor învecinate, a comunităților, a infrastructurii și a peisajului;
- asigurarea resurselor financiare și stabilirea priorităților în eșalonarea acestora;
- definirea cadrului structural de monitorizare a acțiunilor privind înlăturarea degradărilor de mediu.

La minele care se închid, refacerea mediului va fi cuprinsă în documentația de închidere.

Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, prin agențiile de protecție a mediului din județele respective, este răspunzător pentru monitorizarea și aplicarea măsurilor de protecție a mediului.

4. Politici privind protecția socială a personalului afectat de restructurare

Data fiind anvergura procesului de reformă fundamentat prin strategie, care va afecta atât personalul operatorilor minieri ale căror mine se închid, cât și personalul operatorilor care își continuă activitatea, este necesar să se stabilească prin strategie o serie de politici de protecție socială, care urmează ca, de la caz la caz, să fie aplicată pentru fiecare mină care se găsește într-una din situațiile prezentate anterior, cu specificarea faptului că:

- pentru minele care se reabilitează și se restructurează, aceste măsuri vor face obiectul planului de reformă;
- pentru minele care se închid, măsurile vor face obiectul programului de protecție socială.

Consiliile locale ale așezărilor din zonele miniere cu sprijinul ANDIPRZM vor proceda imediat după aprobarea strategiei la elaborarea unui studiu, având ca temă evaluarea situației socio-economice din fiecare regiune minieră importantă.

Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, ANOFM și operatorii minieri vor fi responsabili pentru implementarea măsurilor de protecție socială.

Măsura 1: Promovarea dialogului individual și colectiv pentru informarea angajaților cu privire la situația și perspectiva unității

În realizarea dialogului individual și colectiv pentru informarea angajaților, la data publicării prezentei, operatorii minieri vor proceda la:

- numirea unei persoane care să răspundă de planificarea, programarea, organizarea consultărilor individuale și colective cu personalul ce urmează a părăsi locul de muncă;
- consultarea salariaților cu privire la "planul de reformă" propus, incluzând și formele de privatizare considerate ca cele mai adecvate intereselor lor;
- consultarea salariaților privind criteriile de restructurare a personalului, aplicabile în programul de reformă, astfel încât să nu mai primeze plecarea din proprie voință a salariaților, ci restructurarea după interesul companiei/societății;
- notificarea prin intermediul mass-media și afișarea în locurile publice, în cadrul comunităților, a anunțului privind închiderea minelor, care va cuprinde:
 - anunțul public de închidere a minei;
 - planul suprafeței minei, incluzând și clădirile;
 - notificarea privind programul de restructurare a personalului;
- informarea întregului personal angajat cu privire la situația economică și financiară a minei, privind:
 - obligațiile pe care le are de plătit;
 - creditele de încasat și creditele angajate;

- veniturile programate și realizate;
- cheltuielile programate și realizate;
- cheltuielile cu personalul;
- cheltuielile salariale defalcate pe structura contractului colectiv de muncă;
- raportul între cheltuielile și veniturile din producție;
- piața produselor realizate;
- informarea personalului cu privire la programul de reformă, cu precizări privind perspectiva unității și a modificărilor de personal:
 - întâlniri colective la nivel de grupe, formații, sectoare, mine, activități generale, activități de preparare etc.
 - panouri informative;
 - editarea și distribuirea de pliante de informare publică;
 - consultarea și informarea personalului unităților miniere ce urmează a se restructura sau a se închide, privind:
 - prevederile legale referitoare la protecția socială a șomerilor și la reintegrarea lor profesională;
 - plasarea pe locurile de muncă vacante existente pe plan local și instruirea în modalități de căutare a unui loc de muncă;
 - sondarea opiniei salariaților și informarea acestora cu privire la măsurile active de combatere a șomajului;
 - opțiuni privind oportunitatea privatizării unității și a metodelor pe care le consideră cele mai adecvate intereselor salariaților;
 - șanse de dezvoltare a regiunii, respectiv a localităților în care trăiesc;
 - oportunități de lucru pentru dezvoltarea comunitară;
 - alternative de folosire a spațiilor devenite disponibile din incintele miniere;
 - distrugerile de mediu care afectează dezvoltarea altor activități economice și modul de prevenire a acestora;
 - cerințele pieței libere a forței de muncă și evoluțiile viitoare ale acesteia în scopul de a obișnui personalul respectiv cu noile situații privind raporturile de muncă.

Măsura 2: Formarea profesională a personalului angajat în industria minieră pentru mărirea șanselor acestuia pe piața muncii

Operatorul minier cu capital de stat are obligația să solicite la AJOFM ca, în baza consultărilor individuale și colective, să organizeze diverse forme de pregătire profesională, atât pentru personalul ce urmează a fi disponibilizat, cât și pentru cel angajat, cum ar fi:

- organizarea în colaborare cu AJOFM de cursuri de formare profesională pentru personalul disponibilizat, în cadrul unui program mai larg, care poate să ajungă până la 2 ani, urmărind:
 - forme de pregătire profesională în meserii cu șanse pe piața muncii;
 - pregătire pentru profesii liberale;
 - pregătire pentru căutarea unui loc de muncă;
 - pregătire antreprenorială;
 - acordarea de asistență în pregătirea planurilor de afaceri;
 - formarea profesională a persoanelor disponibilizate, în vârstă de până la 30 de ani în meserii cu spectru extins, atât pe piața muncii din țară, cât și din afara țării.

Măsura 3: Asigurarea protecției sociale a persoanelor disponibilizate din activitatea minieră

Pentru personalul ce urmează a părăsi locul de muncă din activitatea minieră, se vor adopta măsuri de protecție socială, având ca scop asigurarea resurselor de existență pe o perioadă de timp dată, care să îi permită să-și caute altă muncă sau un nou loc de muncă și să se adapteze noilor condiții de existență.

Adoptarea unui set de astfel de măsuri este determinat de următoarele: (i) nici un bazin minier nu poate fi oprit în actualele condiții, într-o perioadă de timp mai scurtă de 2-3 ani; (ii) în perioada

dintre decizia de restructurare a activității într-un bazin minier și oprirea totală se poate reține în activitate un număr mai redus de personal decât personalul angajat; (iii) durata de exploatare a unor mine este mai mică decât perioada de timp necesară unei părți din personalul angajat pentru a atinge vârsta de pensionare.

Se vor adopta următoarele măsuri:

- acordarea de «venit lunar de completare» pentru o perioadă de 2 ani de la încetarea prestării efective a muncii într-o companie/societate minieră cu capital de stat supusă restructurării de capacitate și/sau financiară, timp în care persoana disponibilizată va fi sprijinită să-și reia munca într-o altă companie, respectiv într-o activitate proprie sau să se pensioneze, dacă sunt îndeplinite condițiile;

- redistribuirea personalului între subunitățile aceleiași companii, în condițiile obținerii acordului persoanei pentru schimbarea locului de muncă, parcurgând următoarele etape:

- redirijarea traseelor de transport a personalului și/sau asigurarea condițiilor de cazare în apropierea noului loc de muncă;

- identificarea locurilor de muncă ce pot fi ocupate de femei;

- preluarea de către personalul propriu a executării unor lucrări de prestații, care sunt efectuate în prezent de către societăți comerciale din afara unităților;

- identificarea locurilor de muncă posibil de ocupat prin redistribuire;

- recalificarea și instruirea persoanelor care urmează să ocupe noile posturi;

- sprijinirea persoanelor disponibilizate domiciliat în mediul rural pentru asigurarea accesului la:

- inventar agricol;

- teren agricol;

- animale;

- gospodărie sau reconstrucția gospodăriei în localitatea de domiciliu sau alte localități;

- instruire specifică noilor ocupații;

- prime pentru schimbarea locului de muncă;

- plăți compensatorii acordate în măsura în care pentru persoana respectivă nu s-a putut aplica o altă măsură de acompaniament social.

Punerea în aplicare a acestor măsuri necesită aprobarea reglementărilor specifice pentru adaptarea industriei miniere la condițiile de piață.

Măsura 4: Susținerea unui program de lucrări comunitare, având ca scop ocuparea temporară a persoanelor disponibilizate în vederea menținerii acestora într-o formă de activitate care să le faciliteze accesul pe piața forței de muncă

Realizarea programelor de reformă necesită participarea activă și interesată a personalului afectat, precum și a celorlalți factori afectați de proces.

Strategia își propune să asigure:

- menținerea într-o formă de activitate a personalului disponibilizat;

- asigurarea dotărilor edilitare ale localităților miniere, așa cum sunt prevăzute în legea nr. 351/2001 privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a - Rețea de localități.

Pentru aceasta, se va proceda la:

- identificarea de către ANDIPRZM și ANOFM, împreună cu autoritățile locale, a lucrărilor comunitare care pot asigura locuri de muncă pentru personalul disponibilizat;

- amendarea proiectului de închidere a minelor și atenuare a impactului social cu o componentă privind finanțarea de lucrări comunitare.

Măsura 5: Stimularea angajatorilor pentru angajarea persoanelor disponibilizate din activitatea minieră, în scopul recalificării, reinstruirii și păstrării acestora în activitate, în vederea menținerii abilităților de a-și găsi singuri un loc de muncă

Se va proceda la:

- identificarea de către ANDIPRZM și ANOFM a potențialilor angajatori dispuși să accepte preluarea de persoane disponibilizate din activitatea minieră;
- consultarea potențialilor angajatori privind condițiile și nivelul primelor care ar trebui acordate acestora pentru angajarea unui număr cât mai mare de persoane disponibilizate;
- consultarea persoanelor ce urmează a fi disponibilizate cu privire la condițiile în care sunt dispuse să se angajeze într-un loc de muncă;
- organizarea de întâlniri între minerii ce urmează a fi disponibilizați și potențialii angajatori;
- sprijinirea angajatorilor pentru asigurarea instruirii personalului respectiv;
- modificarea corespunzătoare a reglementărilor specifice în acest domeniu.

Măsura 6: Protecția socială a persoanelor disponibilizate, cu șanse minime în găsirea unui loc de muncă, ca urmare a vârstei, a lipsei de pregătire și a stării fizice

Numărul mare de persoane angajate cu vârsta de peste 40 de ani și lipsa de pregătire a acestora determină ca o parte însemnată a acestora să nu se mai poată angaja, neprezentând interes pentru angajatori.

Așa cum rezulta din analiza personalului, o mare parte dintre aceștia au contractat în anii de muncă în activitatea minieră boli specifice, care îi fac inadaptabili cerințelor formulate de angajatori, în condițiile pieței forței de muncă.

De aceea, este necesară asigurarea protecției sociale a persoanelor din această categorie, pentru care se va proceda la:

- identificarea persoanelor din această categorie încă înainte de închiderea minei și/sau în perioada de acordare a «venitului de completare», după aplicarea măsurilor prevăzute anterior;
- acordarea unui ajutor reprezentând o parte din salariu pe un interval de timp de 2 ani, dacă în perioada respectivă nu a putut să fie angajat, cu condiția prestării de activitate pentru comunitate;
- crearea cadrului instituțional, care să asigure organizarea, conducerea și coordonarea acestor persoane, în vederea îndeplinirii obligațiilor privind prestarea de activități pentru comunitate.

Măsura 7: Protecția socială a familiilor persoanelor disponibilizate, fără șanse de angajare, în vederea prevenirii excluderii acestora și în special a copiilor de la învățământ și educație

Se va proceda cu sprijinul SDSCM la:

- identificarea periodică a familiilor/persoanelor disponibilizate aflate în această situație;
- organizarea de colaborări cu instituții specializate în acest domeniu, pentru identificarea programelor de care pot beneficia aceste persoane;
- promovarea unei scheme de dezvoltare socială, în cadrul căreia se vor asigura proiecte în acest scop.

Măsura 8: Crearea de alternative viabile pentru tânăra generație, care să asigure condiții de dezvoltare a personalității celor ce rămân în zonă

Se va proceda la:

- identificarea programelor pentru tineret prevăzute prin reglementările actuale, în scopul aducerii acestora la cunoștința persoanelor interesate;
- adaptarea programelor de învățământ liceal, cu discipline focalizate pe informare și comunicare;
- sprijinirea copiilor din familii cu posibilități materiale reduse, pentru continuarea studiilor, după absolvirea celor 8 clase;
- asigurarea consultanței pentru accelerarea programelor destinate tineretului;
- cuprinderea în programele cu finanțare internațională și a tineretului din zonele miniere, în scopul sprijinirii acestuia pentru integrarea într-o ocupație care să-l motiveze.

Autoritatea Națională pentru Tineret este responsabilă pentru implementarea programelor de educație și instruire a tinerilor care să la asigure alte alternative ocupaționale decât activitatea minieră.

5. Politici privind reconstrucția economică a regiunilor miniere afectate de restructurare

Închiderea minelor conduce, pe de o parte, la diminuarea veniturilor populației din regiunea respectivă, cu consecințe asupra economiei locale, iar pe de altă parte, la diminuarea veniturilor bugetelor locale.

Odată cu aprobarea prezentei strategii, Comisia Interministerială și Consiliile locale din zonele Valea Jiului, Moldova Nouă, Anina-Oravița, Brad, Zlatna, Baia de Arieș, Baia Mare, Baia Borșa și Bălan, cu sprijinul Consiliilor județene vor elabora strategiile de dezvoltare socio-economică pentru regiunile miniere identificate ca fiind cele mai afectate de restructurare.

Pentru implementarea politicilor privind reconstrucția economică a regiunilor miniere afectate, se prevăd o serie de măsuri și acțiuni, după cum urmează:

Ministerul Administrației și Internelor este responsabil pentru asigurarea legăturii cu autoritățile locale.

Măsura 1: Transformarea localităților pe aria cărora au fost amplasate active ale obiectivelor miniere ce urmează a fi închise în zone favorabile dezvoltării sectorului privat

Se vor adopta următoarele măsuri:

- constituirea consorțiului comunitar - entitate a societății civile (include reprezentanți ai organizațiilor relevante de drept public sau privat din zonă - ai primăriilor, prefecturilor, direcțiilor de sănătate, din învățământ, cultură, ai A.J.O.F.M., Agenției de Mediu, Sindicatelor, Patronatelor, ADR, ONG-uri cu preocupări de reconstrucție economică și reabilitare ecologică a zonei, donatori etc.) și elaborarea planului de acțiune local pentru prioritizarea măsurilor prevăzute în strategie;
- identificarea localităților pe aria cărora sunt amplasate active ale obiectivelor miniere și care asigură condițiile dezvoltării sectorului privat;
- facilitarea reamenajării unei părți din construcțiile de suprafață în spații de lucru, asigurându-se utilitățile corespunzătoare (energie electrică, apă curentă, canalizare, alimentare cu gaze, acolo unde sunt condiții), în vederea oferirii către investitori;
- asigurarea administrării spațiilor existente și a unor servicii (contabilitate, telefonie, e-mail, poștă) pentru afacerile din aceste spații;
- elaborarea programelor de dezvoltare a afacerilor și a celor pentru dezvoltare locală;
- asigurarea consultanței pentru întreprinzători în probleme de întocmire a planului de afaceri, prospectării pieței, administrării afacerilor, angajării personalului, a documentațiilor pentru credite și a proiectelor pentru accesarea diferitelor fonduri de dezvoltare, cum sunt MAAR, SAPARD etc.
- sprijinirea autorităților locale pentru întocmirea proiectelor pentru accesarea diferitelor fonduri destinate reabilitării și modernizării infrastructurii, cum sunt: proiectul finanțat de Banca Mondială pentru dezvoltare rurală, programul de coeziune socială etc;
- amenajarea în incintele minelor oprite în aceste zone (acolo unde condițiile sunt propice) de parcuri industriale pentru atragerea investitorilor prin oferirea facilităților permise de lege în aceste condiții;
- sprijinirea dezvoltării micilor afaceri prin extinderea accesului acestora la fondurile de microcredite destinate cu prioritate regiunilor respective, unde s-au constatat rezultate;
- sprijinirea comunităților locale ca independent sau în parteneriat cu statul și/sau companiile miniere să înființeze și să organizeze societăți comerciale, care să valorifice mai bine resursele locale prin punerea la dispoziție a spațiilor devenite disponibile;
- transferul fără plată spre consiliile locale (HG nr. 632/1999) a tuturor spațiilor, terenurilor, rețelelor de utilități care au aparținut minelor, dar au avut folosințe comune cu acestea;
- promovarea unei imagini pozitive a zonelor respective, prin:
 - oferirea de servicii de informații pentru orientarea și consilierea persoanelor privind orice fel de subiecte legate de activitatea din zonă și posibilitățile oferite;

- publicitate pentru toate inițiativele din cadrul programului de dezvoltare;
- identificarea și promovarea oportunităților pentru noi întreprinzători și pentru societățile comerciale existente;
- promovarea regiunii în țară.

Măsura 2: Reutilizarea spațiilor, activelor și a suprafețelor de teren devenite disponibile prin închiderea minelor, în scopul dezvoltării de activități economice alternative în regiune

Se vor adopta următoarele măsuri:

- inventarierea spațiilor, activelor și a suprafețelor de teren devenite disponibile prin închiderea minelor și comunicarea acestora către camerele de comerț, publicarea pe site-ul ANDIPRZM și pe site-ul MEC, precum și comunicarea prin mijloace de informare publică la nivel local și central;
- punerea la dispoziția tuturor persoanelor fizice și juridice interesate a acestor spații, în condițiile stabilite prin HG nr. 632/1999;
- înființarea și organizarea de parteneriate investitori privați-autorități locale, în scopul dezvoltării de activități economice, punându-se la dispoziție spațiile devenite disponibile în incintele minelor;
- îndepărtarea deșeurilor din zona activelor și de pe suprafețele de teren ce urmează a fi puse la dispoziția persoanelor fizice și juridice interesate să desfășoare activități economice și refacerea căilor de acces către acestea, în cadrul lucrărilor de închidere a minelor și refacere a mediului;
- punerea la dispoziție a utilităților de alimentare cu energie electrică, apă și canalizare, odată cu aceste active;
- promovarea de proiecte pentru dezvoltarea de activități economice comunitare, având ca obiectiv oferirea de locuri de muncă și/sau prestare de activități celor mai dezavantajate grupuri, prin punerea la dispoziție de spații și terenuri în incintele minelor devenite disponibile.

Măsura 3: Asigurarea unui consens local și comunitar, care să transforme procesul de închidere a minei din localitate și refacere a mediului într-o acțiune de reutilizare a activelor și terenurilor, astfel încât să atragă investiții prin implicare și sprijin comunitar

Se vor adopta următoarele măsuri:

A. promovarea unui proces de restructurare transparent în condițiile informării comunităților și a atragerii acestora în proces ca factori afectați/interesați, capabili să contribuie la reconstrucția economică a zonei, pentru care:

✓ operatorul minier va acționa din proprie inițiativă, suportând costurile aferente și asumându-și obligația de a:

> asista primăriile din localitățile afectate de întreruperea activității miniere la înființarea și organizarea «consiliilor comunitare» și asigurarea secretariatului acestora;

> iniția și organiza procesul de consultare și informare a comunităților prin responsabilitatea «directorului de legătură cu comunitatea» (conform Ordinului Ministrului Industriei și Resurselor nr. 273/2001), anterior deciziei de închidere a minei, prin:

➤ **consultarea colectivă a comunităților, constând în:**

(i) inițierea și organizarea de întâlniri cu membri comunității pe teme de interes comun generate de încetarea activității, respectiv, închidere a minei;

(ii) participarea activă la acțiunile desfășurate în cadrul consorțiilor comunitare;

(iii) realizarea de sondaje și publicarea rezultatelor acestora cu privire la piața muncii, aptitudinile și meseriile ce pot fi însușite de către personalul disponibilizat, la posibilitățile de cerere de noi locuri de muncă, etc;

(iv) implicarea entităților interesate în pregătirea proceselor specifice de închidere a minelor (programe sociale și de refacere a mediului);

➤ **consultarea individuală a membrilor comunităților prin:**

(i) informarea publicului cu privire la procesul de restructurare prin broșuri, pliante, panouri informative amplasate în instituții și locuri publice, întâlniri cu indivizi, grupuri și mass-media;

(ii) organizarea de zile ale «ușilor deschise» pentru a face publice progresele înregistrate în procesul de restructurare;

B. pentru a fi reprezentativ, «**consorțiul comunitar**» trebuie să includă în mod obligatoriu participarea reprezentanților entităților, așa cum sunt primăriile, prefectura, direcțiile de sănătate publică, poliția, biserica, inspectoratele de învățământ, inspectoratele de cultură, agențiile județene de ocupare și formare profesională, autoritățile teritoriale de mediu, sindicatele, patronatele, băncile, agențiile de dezvoltare regională, ANDIPRZM, MEC, ONG-uri cu preocupări de reconstrucție economică și reabilitare ecologică a regiunii, donatori, precum și alte entități considerate relevante de către primari și consilieri locali;

C. sarcina prioritară a consorțiului comunitar constă în elaborarea «**Planului de acțiune local**», care va îngloba propunerile și acțiunile convenite de comunitate, ca având rolul de a contribui la dezvoltarea social-economică a acesteia.

Măsura 4: Îmbunătățirea condițiilor de trai prin refacerea fondului locativ și a utilităților

Se vor adopta următoarele acțiuni:

- inițiative îndreptate în mod special spre disponibilizați și familiile acestora, precum și spre celelalte categorii sociale defavorizate;
- un fond de dezvoltare (Schema de Dezvoltare Socială a Comunităților Miniere) a comunității locale, pentru a-i oferi resurse cu ajutorul cărora să întreprindă acțiunile specificate și definite local în domeniul gospodăriei locative;
- inițiative specifice pentru îmbunătățirea fondului de locuințe, utilizând oamenii care locuiesc în ele pentru a întreprinde reabilitarea și modernizarea acestora;
- implicarea ministerelor și a altor instituții descentralizate în îmbunătățirea condițiilor de asistare socială publică.

Întregul pachet de sprijin va fi pus în practică pe toată perioada de aplicare a strategiei dar se va aplica în principal acelorora pentru care nu există oportunități de restabilire a gospodăriilor și veniturilor în alte zone. Resursele și consultanța necesare vor fi accesibile în toate localitățile principale. Consultanța pentru realizarea acțiunii va avea baza în comunitățile locale respective, acțiunile întreprinse fiind cât mai apropiate posibil de comunitatea locală.

Măsura 5: Îmbunătățirea mediului și a infrastructurii prin programe de lucrări publice

Se vor întreprinde următoarele acțiuni:

- identificarea, dimensionarea și demararea programelor de ecologizare pentru toate elementele poluante;
- identificarea necesităților de infrastructură privind drumurile, alimentarea cu apă, canalizare, energie electrică, gaze și telecomunicații;
- stabilirea nivelului de finanțare pe care Guvernul îi va asigura în perioada de implementare a strategiei și apelarea la potențiali donori pentru acoperirea diferențelor de finanțare.

Măsura 6: Exploatarea resurselor locale din sectoarele agricol, forestier, piscicol și turistic

Se vor întreprinde următoarele acțiuni:

- servicii de consultanță - instruire pentru fermieri focalizate pe tehnologii noi în domeniul creșterii animalelor și bioproduselor (produse naturale și ecologice);
- sprijinirea constituirii de asociații pentru creșterea animalelor și piscicultură;
- sprijin pentru întreprinzători în prelucrarea lemnului și fructelor de pădure;
- crearea unui centru de cercetare-asistență în domeniul agriculturii tipice zonelor montane.

Măsura 7: Asigurarea mediului economic și a infrastructurii care să faciliteze finanțarea proceselor și acțiunilor de dezvoltare de noi afaceri și reconstrucție a infrastructurii

Se vor întreprinde următoarele acțiuni:

- investiții în incubatoare de afaceri (un spațiu modular prevăzut cu servicii suport integrate);
- o campanie susținută pentru promovarea regiunii și atragerea de noi afaceri și investiții;
- sprijin îndreptat spre un sector de activitate economic nou, cu accent asupra turismului și dezvoltarea sectoarelor existente, cum sunt construcțiile și agricultura.

Măsura 8: Promovarea unei imagini pozitive a regiunii respective pentru atragerea de investiții și investitori

Se vor întreprinde următoarele acțiuni:

- servicii de sprijin cu o localizare precisă pentru oferirea de informații, orientarea și consilierea persoanelor privind orice fel de subiecte, de la îmbunătățirea locuințelor, la dezvoltarea calificărilor profesionale;
- sprijin pentru afaceri, specific locului respectiv și livrat la locul respectiv și servicii de consiliere;
- publicitate pentru toate inițiativele din cadrul strategiei și informarea rezidenților asupra oportunităților care le stau la dispoziție;
- identificarea și promovarea oportunităților pentru noii întreprinzători și societățile comerciale existente;
- promovarea regiunilor respective în țară și pe plan internațional.

Măsura 9: Relansarea activității unităților miniere viabile și deblocarea activității economice a regiunii respective

Se vor întreprinde următoarele acțiuni:

- inițiative strategice care trebuie aplicate în mod continuu:
 - identificarea de noi măsuri de reducere a costurilor;
 - măsuri de obținere a unui preț cât mai apropiat de prețul de cotație de la bursa metalelor;
 - stabilirea unui mecanism de control intern și extern al performanțelor financiare și tehnice ale minelor și ale companiei, în general;
 - anularea datoriilor de lungă durată către bugetul de stat, bugetele locale și bugetele fondurilor speciale.
- inițiative strategice pentru primul an de implementare;
- închiderea minelor celor mai neperformante, care consumă resurse ce ar putea îmbunătăți performanța celorlalte mine;
- efectuarea unui audit tehnic și economic pentru identificarea necesarului de investiții pentru modernizarea, reabilitarea și re tehnologizarea minelor rămase în exploatare, în scopul atragerii investitorilor privați sau a privatizării în parteneriat capital de stat - capital privat;
- dublarea în următorii 3 ani a productivității muncii la minele rămase în exploatare, în vederea creșterii interesului pentru privatizarea acestora;

Măsurile și acțiunile pentru implementarea strategiei au fost structurate pe următoarele etape:

- acțiuni imediate pentru anul 2004;
- acțiuni pe termen mediu pentru perioada 2004-2006;
- acțiuni pe termen lung în perspectiva anului 2010, pentru dezvoltare durabilă.

6. Măsuri și acțiuni imediate

Pornind de la obiectivele strategice și luând în considerare ritmul relativ lent de reformă al industriei miniere determinat de întârzierea înregistrată în realizarea în regiunile miniere a unui mediu de afaceri, care să stimuleze investițiile private, acțiunile imediate se vor concentra asupra mobilizării susținute a resurselor financiare puse la dispoziție de bugetul de stat, bugetele locale, fondurile speciale și de la instituțiile financiare specializate.

Principalele acțiuni propuse pentru anul 2004 sunt prezentate în programul de implementare a Strategiei industriei miniere în perioada 2004-2010 din anexa nr. 1.

7. Măsuri și acțiuni pe termen mediu 2005-2006

În principal, acestea vizează continuarea procesului de restructurare a capacităților de producție și financiară, astfel încât să permită desfășurarea activității companiilor/societăților miniere în condițiile economiei de piață funcționale, în limita resurselor destinate sectorului, așa cum sunt prevăzute în buget și să asigure protecția socială a persoanelor ce urmează să fie disponibilizate din activitatea minieră.

Măsurile și acțiunile pe termen mediu 2005-2006 sunt prezentate în anexa nr. 2.

8. Acțiuni în perspectiva anului 2010

Regiunile afectate de restructurarea sectorului vor rămâne, o perioadă de timp, dependente într-un grad ridicat de activitatea minieră, atât prin nivelul de ocupare a forței de muncă direct și indirect, cât și prin resursele care urmează să fie atrase de aceasta activitate.

De aceea, strategia vizează cu prioritate continuarea procesului de restructurare a activității miniere pentru reducerea efortului bugetar și atragerea de capital privat, în scopul preluării unei părți cât mai mari din forța de muncă disponibilizată din activitatea minieră.

Acțiunile prioritare prevăzute în acest scop sunt:

- restructurarea și transformarea mineritului din zonele respective într-un sector economic modern și viabil;
- ecologizarea zonelor afectate de activitatea minieră, în corelare cu programul de sistematizare a teritoriului, în vederea identificării și valorificării, în interesul dezvoltării economice a zonei, de noi oportunități;
- realizarea culoarelor rutiere europene care traversează zonele respective;
- dezvoltarea turismului ca alternativă la activitatea minieră tradițională, acolo unde condițiile sunt favorabile unui astfel de tip de dezvoltare;
- formarea profesională a tineretului, în concordanță cu cerințele pieței forței de muncă determinată de nevoile de calificare ale afacerilor ce se vor dezvolta în zonă;
- promovarea dezvoltării tehnologice, a transferului de tehnologii, ca alternativă la activitatea minieră;
- combaterea șomajului cronic prin acțiuni de ocupare în activități comunitare a acelei părți a populației exclusă de la angajare de către noii investitori din motive de vârstă, sex, abilități profesionale, nivel de instruire etc.
- ocuparea prin transferul și punerea la dispoziția familiilor cu venituri mici sau fără venit a unor terenuri în localitățile din județul Hunedoara și județele limitrofe;
- acordarea de asistență socială pentru prevenirea marginalizării sociale.

III. Cadrul instituțional

Pentru implementarea strategiei se va asigura o coordonare instituțională unitară, care să implice interacțiunea instituțiilor publice, răspunzătoare fiecare numai pentru partea care îi revine, în vederea realizării ansamblului și pentru o mai bună coordonare cu organizațiile sindicale.

Cadrul instituțional pentru implementarea strategiei va fi asigurat, după cum urmează:

- responsabilitatea generală pentru pregătirea și monitorizarea programului de implementare a strategiei revine Ministerului Economiei și Comerțului, care prin Comisia Interministerială va lucra cu ministerele și agențiile specializate implicate.
- Comisia interministerială constituită din reprezentanții principalelor ministere (Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, Ministerul Sănătății, Ministerul

Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, Ministerul Mediului și Gospodării Apelor, Ministerul Educației și Cercetării, Autoritatea Națională pentru Turism, Agenția Națională pentru Dezvoltarea și Implementarea Programelor de Reconstrucție a Zonelor Miniere, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Agenția Regională de Dezvoltare, Agenția Națională pentru întreprinderile Mici și Mijlocii și Cooperatie și prefecturi);

- Direcția Generală Resurse Minerale prin Unitatea de management, responsabilă cu implementarea strategiei;
- grupul de experți angajați pe o perioadă limitată pentru a îndeplini sarcini specifice;
- secretariatul Comisiei interministeriale asigurat de Ministerul Economiei și Comerțului;
- Colectivele zonale ale ANDIPRZM în colaborare cu Consiliile locale (comunități locale) ale așezărilor din zonele miniere asistate.

IV. Instrumente pentru realizarea strategiei

Realizarea strategiei necesită adoptarea unor instrumente ferme care să asigure echilibrul și echidistanța între diverse cercuri de interese ce pot apărea în zone de mari transformări economice.

Pentru implementarea strategiei este necesară promovarea următoarelor instrumente:

- instituirea unui sistem de stabilire a prețurilor pentru produsele miniere subvenționate;
- instituirea unui sistem de prețuri pentru serviciile de utilități publice (apă, canal, gaze etc.) destinate populației din zonă;
- aprobarea procedurilor pentru privatizarea operatorului minier în formă de parteneriat capital de stat - capital privat și prin participarea salariaților;
- desprinderea de activități de prestări servicii din companiile miniere și organizarea acestora ca societăți comerciale având ca acționari compania;
- privatizarea societăților comerciale desprinse din companiile miniere prin atragerea de resurse pentru dezvoltarea, diversificarea și modernizarea acestora;
- crearea în zonă a unui:
 - sistem de creditare a micilor întreprinzători;
 - sistem de sprijinire prin granturi a înființării de noi afaceri în cadrul SDSCM;
 - sistem de informare a publicului și consultanță pentru afaceri;
 - sistem de finanțare de lucrări publice pentru comunitate, care să creeze locuri de muncă temporare și servicii care să asigure sustenabilitatea comunității ulterior închiderii minelor.

STRATEGIA INDUSTRIEI MINIERE pentru perioada 2004 - 2010

SINTEZĂ

I. Principalele obiective ale strategiei sectorului minierpg.1

1. Abordarea activității în industria minieră pe baze comerciale
2. Reducerea implicării directe a Guvernului prin atragerea treptată de investiții din sectorul privat
3. Desfășurarea activităților miniere în condiții de protecție a mediului
4. Atenuarea problemelor sociale determinate de închiderea minelor neeconomice și revitalizarea economiei din regiunile miniere afectate
5. Priorități ale strategiei
6. Condiționalități în procesul de implementare a strategiei

II. Politici, instrumente și resurse necesare pentru realizarea principalelor obiective ale strategiei sectorului minierpg.3

1. Politici privind reconsiderarea structurilor instituționale și a capacităților existente în sectorul minier
2. Politici privind eliminarea pierderilor financiare în sectorul minier
3. Politici privind reconstrucția și securitatea mediului
4. Politici privind protecția socială a personalului afectat de restructurare
5. Politici privind reconstrucția economică a regiunilor miniere afectate de restructurare
6. Măsuri și acțiuni imediate
7. Măsuri și acțiuni pe termen mediu 2005-2006
8. Acțiuni în perspectiva anului 2010

III. Cadrul instituționalpg.16

IV. Instrumente pentru realizarea strategieipg.17